

MELITO IN ANJO SO V EKVADORJU PRIPRLI ZARADI SUMA TRGOVANJA Z MAMILI ... KAJ LAHKO NAREDITA?

Melita in Anja sta se naključno spoznali na popotovanju po Latinski Ameriki in po 2 tednih popotovanja prišli na letališče v Ekvadorju, da bi se vkrcali na letalo in vrnili domov. A se je na carini pred vkrcanjem zataknilo. Cariniki so ob pregledu njune prtljage pri vsaki našli 3 kg mamil.

Kasneje se je izkazalo, da je v resnici Melita to naredila zavestno, saj ji je bila za uspešno tihotapljenje droge obljubljen velika denarna nagrada. Anja pa za to ni vedela, saj je Melita njuno naključno srečanje izrabila in nekaj droge podtaknila Anji, da bi razpršila tveganje, da ju (ali vsaj ene od njiju) morda ne bi odkrili/dobili.

Nič ni pomagalo njuno zatrjevanje, da sta nedolžni. Odpeljali so ju v **pripor**. Obe bi radi uveljavljali svojo pravico da se veleposlaništvo **obvesti** o njunem priprtju ter da jima to nudi konzularno pomoč (pomaga priskrbeti odvetnika, prinese kakšne revije, hrano itd), skladno z Dunajsko konvencijo o konzularnih odnosih.

Vendar Slovenija v Ekvadorju nima svojega predstavništva in tudi častnega konzula ne. Tako lahko zahtevata, da se obvesti katero od držav članic Evropske unije. Tako bo obveščen tudi Konzularni sektor Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije in/oz. najbližje diplomatsko konzularno predstavništvo Republike Slovenije.

Dekleti se odločita, da pokličeta svoje starše in jih prosita za pomoč. Starši se obrnejo na Ministrstvo za zunanje zadeve, Konzularni sektor, z obvestilom o priprtju ter prosijo za konzularno pomoč. MZZ se v takih primerih, preko svojega veleposlaništva v Argentini, obrne na veleposlaništvo katere od evropskih držav v Quito in poskuša urediti, da Melito in Anjo v zaporu obišče konzul druge države članice EU. Ta jima lahko pomaga preskrbeti tudi odvetnika.

Za preživetje v zaporih Latinske Amerike pa je potrebno nekaj **denarja** (npr. za plačilo hrane, postelje, ...), prav tako tudi za odvetnika, če si ne izberejo tistega, ki je določen po uradni dolžnosti, saj ti za zastopanje zaračunajo precejšnje vsote denarja.

Ministrstvo za zunanje zadeve za nudenje finančne pomoči, tudi v tovrstnih zadevah, nima finančnih sredstev, lahko pa, po dogovoru, posreduje pri nakazovanju denarja.

Čeprav je Anja nedolžna in ji je bila droga podtaknjena, to nič ne pomaga in tako obe zaslišijo, napišejo obtožnico ter proti njima uvedejo kazenski postopek. Celoten postopek traja kar nekaj mesecev in obe sta obsojeni na več let zavora.

Glede na to, da je sta obe državi podpisnici Konvencije Sveta Evrope o transferju obsojenih oseb, imata Anja in Melita možnost zaprositi za **prenos izvršitve kazni (transfer)** v Slovenijo. To pomeni, da se prestajanje kazni nadaljuje v slovenskih zaporih. Odločita se za to možnost. Konzul ju seznani s postopkom,* ki poteka skladno s pravili določenimi v konvenciji.

Melita in Anja ugotovita, da gre za **zelo dolgotrajen postopek**, ki bo trajal več let (celo do treh let), da bosta sploh lahko premeščeni v slovenski zapor.

Potem bosta lahko, skladno s slovensko zakonodajo, zaprosili za pogojni odpust.

Imena in situacije so izmišljeni.

Nasveti in informacije so splošne narave in se lahko tudi spreminjajo. Vlada Republike Slovenije, Ministrstvo za zunanje zadeve in diplomatska predstavništva in konzulati ne prevzemajo odgovornosti za poškodbe, izgubo ali škodo, ki bi jih lahko doživeli na potovanju.

Melita zelo obžaluje svoje dejanje. Razmere v ekvadorskih zaporih so izjemno težke, pa še nekaj let svoje mladosti bo zaradi te nepremišljenosti pustila za zapornišskimi zidovi. Še huje je Anji, ki v resnici ni bila nič kriva, razen, da je nespametno zaupala osebi, ki jo je spoznala na poti. Tudi zanjo se je to potovanje prijetnih pričakovanj, izkazalo kot zelo draga šola.

V izogib takim situacijam še nekaj nasvetov, ki jih lahko preberete tudi med napotki popotnikom na spletni strani Ministrstva za zunanje zadeve:

Zavedati se morate, da ste za svoja dejanja odgovorni sami. Konzul za vas ne more položiti varščine ali vas pravno zastopati. Niti diplomatsko predstavništvo ali konzulat niti Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije ne moreta izposlovati izpustitve iz pripora/zapora ali omilitev kazni. Diplomatsko predstavništvo ali konzulat vam lahko posreduje seznam odvetnikov (vendar za njihovo strokovno delo ne more odgovarjati) ter vam razloži kakšni so pravni postopki v državi, kjer se nahajate. Na vašo željo lahko konzul obvesti vaše sorodnike ali prijatelje in vam posreduje njihovo pošto ali nakazan denar (v skladu s 36. členom Dunajske konvencije o konzularnih odnosih).

Nekaj priporočil:

- svojo prtljago imejte ves čas pod nadzorom
- nikoli ne sprejemajte paketov od tujcev ali (bežnih) znancev, ki vas prosijo, da »jih samo prenesete« nekomu v drugo državo
- pazljivi bodite tudi pri sprejemanju daril; droge je zelo lahko skriti tudi v npr. kozmetiko ali otroške igrače.

Pri nepazljivosti ali preveliki zaupljivosti do tujcev/bežnih potovalnih znancev se vam lahko zgodi, da boste žrtev trgovanja z mamili, za katero boste kaznovani z (mnogokrat dolgoletno) zaporno kaznijo.

TELEFONSKA ŠTEVILKA KONZULARNEGA SEKTORJA MZZ: 01 478 2305

FAKS KONZULARNEGA SEKTORJA MZZ: 01 478 2316

TELEFONSKA ŠTEVILKA DEŽURNE SLUŽBE MZZ: 01 478 2219

SPLETNA STRAN: www.mzz.gov.si

**Postopek transferja*

a. POGOJI

Skladno z navedeno konvencijo je potrebno:

- da obsojena oseba izrazi željo za premestitev oziroma privoli v transfer,
- da je državljan Republike Slovenije,
- da je sodba, s katero je bila obsojena v drugi državi pogodbenici, pravnomočna
- da je kazen, ki jo še mora prestati, daljša od šestih mesecev.

b. KDO LAHKO ZAPROSI

Prošnjo za transfer obsojene osebe lahko poda:

- obsojena oseba,
- njeni sorodniki,
- partnerji,
- zakoniti zastopniki ali pooblaščenici.

V kolikor prošnjo poda obsojena oseba sama, se šteje, da je s tem podala svoje soglasje k transferju.

Imena in situacije so izmišljeni.

Nasveti in informacije so splošne narave in se lahko tudi spreminjajo. Vlada Republike Slovenije, Ministrstvo za zunanje zadeve in diplomatska predstavništva in konzulati ne prevzemajo odgovornosti za poškodbe, izgubo ali škodo, ki bi jih lahko doživeli na potovanju.

c. NADALJNI POSTOPEK

Po prejemu prošnje za prenos izvršitve kazni Ministrstvo za pravosodje RS po uradni poti pridobi potrebne dokumente (npr. potrdilo o državljanstvu), ki ga nato, skupaj s prošnjo o prenosu izvršitve kazni preko Ministrstva za zunanje zadeve RS, posreduje pristojnemu ministrstvu v državi izreka kazni, ki mora Ministrstvu za pravosodje RS, v kolikor se s transferjem obsojene osebe strinja, poslati dokumentacijo skladno z drugim odstavkom 6. člena konvencije.

Po prejemu zgoraj omenjene dokumentacije s strani pristojnega ministrstva države izreka kazni, se le-ta posreduje krajevno pristojnemu okrožnemu sodišču v Republiki Sloveniji. Za izvedbo postopka prenosa izvršitve kazni v Republiko Slovenijo mora sodišče v Republiki Sloveniji, skladno s 517. členom Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 8/2006 - uradno prečiščeno besedilo in 14/2007), priznati tujo sodno odločbo.

Sodišče v Republiki Sloveniji izvrši pravnomočno sodbo glede sankcije, ki jo je izreklo tuje sodišče, tako, da skladno z drugim odstavkom 517. člena Zakona o kazenskem postopku Republike Slovenije izreče sankcijo po kazenski zakonodaji Republike Slovenije. Izvršitev tuje sodbe zahteva njeno nadomestitev z domačo sodbo, s katero se v tujini izrečena kazenska sankcija prilagodi sankciji, ki je za enako kaznivo dejanje določena v Kazenskem zakoniku Republike Slovenije.

Sodišče Republike Slovenije ne spozna obsojenca za krivega in tudi sicer ne spreminja izreka tuje sodbe, saj ne ugotavlja dejanskega stanja. Kazenska sankcija, ki je tako izrečena v sodbi sodišča Republike Slovenije, ne sme biti strožja od sankcije v tuji sodbi in praviloma tudi ne milejša, razen če je bila s tujo sodbo izrečena sankcija, ki je domača zakonodaja ne pozna, ali je bila izrečena kazen prek posebnega maksimuma kazni za to kaznivo dejanje po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije.

Po dosedanjih izkušnjah so sodišča v Republiki Sloveniji v praksi v večini primerov izrekala sankcije, ki so bile po času trajanja enake sankcijam, ki so jih izrekla tuja sodišča, razen v primerih, ko so izrečene sankcije tujih sodišč presegale najvišje zagrožene kazni, predpisane v notranji zakonodaji Republike Slovenije za posamezna kazniva dejanja, ali pa narava sankcije, predpisane v notranji zakonodaji RS, ni bila enaka sankciji, ki jo je izreklo tuje sodišče.

Po izdaji sodbe pristojnega sodišča v Republiki Sloveniji, je potrebno le-to vročiti obsojencu v državo izreka kazni, da sodba skladno z zakonodajo Republike Slovenije postane pravnomočna.

d. PRESTAJANJE KAZNI V REPUBLIKI SLOVENIJI

Po pravnomočnosti sodbe slovenskega sodišča in po dejanskem transferju obsojenca v Republiko Slovenijo, le-ta prestaja kazen na podlagi notranje zakonodaje Republike Slovenije. V Republiki Sloveniji ureja izvrševanje kazni zapora Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (Ur. l. RS, št. 110/2006 - uradno prečiščeno besedilo) in na njegovi podlagi sprejeti podzakonski predpisi (npr. Pravilnik o izvrševanju kazni zapora (Ur. l. RS, št. 102/2000).

e. POGOJNI ODPUST

Skladno z navedenim se obsojencu lahko na podlagi 109. člena Kazenskega zakonika Republike Slovenije izreče tudi pogojni odpust.

Pogojni odpust je mogoč po prestani polovici izrečene kazni zapora, če pa je bila obsojencu izrečena kazen zapora nad petnajst let, je pogojni odpust mogoč po prestanih treh četrtinah kazni.

Obsojenec je lahko pogojno odpuščen:

- če je mogoče utemeljeno pričakovati, da ne bo ponovil kaznivega dejanja, pri presoji, ali naj se pogojno odpusti, pa se upošteva njegovo vedenje med prestajanjem kazni.

Izjemoma je pogojni odpust mogoč tudi:

- če obsojenec prestane tretjino kazni in če posebne okoliščine, ki se nanašajo na obsojenčevo osebnost, kažejo, da ne bo ponovil kaznivega dejanja.

O pogojnem odpustu odloča posebna komisija, ki ji predseduje predstavnik ministrstva za pravosodje, člana pa sta sodnik vrhovnega sodišča in vrhovni državni tožilec.

Imena in situacije so izmišljeni.

Nasveti in informacije so splošne narave in se lahko tudi spreminjajo. Vlada Republike Slovenije, Ministrstvo za zunanje zadeve in diplomatska predstavništva in konzulati ne prevzemajo odgovornosti za poškodbe, izgubo ali škodo, ki bi jih lahko doživeli na potovanju.